

Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa
Akademia Sztuk Pięknych
im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
adres domowy:
ul. Szolc-Rogozińskiego 17
53-209 Wrocław
Tel: +48 668 662 935
e-mail: jkuk@asp.wroc.pl

Ocena

pracy doktorskiej oraz dorobku artystycznego i dydaktycznego w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuk projektowych pani mgr Beaty Nikolajczyk-Miniak z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, wszczętym przez Radę Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w dniu 01.03.2017.

Podstawą wykonania recenzji był zestaw dokumentów:

1. Wykaz dorobku artystyczno-projektowego z lat 2009 -2011
2. Autoreferat
3. Portfolio z lat 2006-2017
4. Wykaz wystaw z lat 2009 - 2011
5. Opis pracy dydaktycznej
6. Opis działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej 2010-201

Informacje o autorce.

Pani mgr Beata Nikolajczyk-Miniak ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych im. Tadeusza Makowskiego w Łodzi. Następnie odbyła studia w ASP w Łodzi na Wydziale Wzornictwa i Architektury Wnętrz, które ukończyła w roku 2012. W czasie studiów wyróżniała się wynikami i aktywnością, zdobywała nagrody i wyróżnienia. Brała udział w sześciu konkursach, które zaowocowały przyznaniem jej „Studenckiego Nobla” w IV edycji konkursu, organizowanego przez Niezależne Zrzeszenie Studentów, tytuł najlepszej studentki ASP w Łodzi oraz 3 miejsce w etapie wojewódzkim na najlepszego studenta RP. Ukoronowaniem okresu studiów był dyplom BLOOK - moduły z tektury falistej umożliwiające funkcjonalną aranżację przestrzeni publicznej. Dyplom zrealizowany

w Pracowni Projektowania Systemów Wzorniczych pod kierunkiem dr hab. Mariusza Włodarczyka uzyskał wyróżnienie oraz nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W grudniu 2012 roku Pani Beata została zatrudniona na stanowisku asystenta na Wydziale Wzornictwa i Architektury Wnętrz w macierzystej Pracowni Projektowania Systemów Wzorniczych dr hab. Mariusza Włodarczyka oraz w Pracowni Podstaw Projektowania dla I i II roku studiów licencjackich. Obecnie nadal pracuje w Pracowni Projektowania Systemów Wzorniczych.

Dorobek artystyczny – projektowy.

W twórczości pani Beaty można wyróżnić trzy nurty. Projektowanie produktu, projektowanie komunikacji wizualnej oraz wystawiennictwo. Wszystkie wydają się być traktowane z dużym zaangażowaniem, jednakże projektowanie 3D jest tą wiodącą działalnością i w tej dziedzinie autorka posiada najbardziej interesujące, często nagradzane realizacje.

W portfolio obejmującym lata 2012-2016 znajduje się 9 projektów z zakresu produktu:

- Dyplom "Blook- Moduły z tektury falistej umożliwiające funkcjonalną aranżację przestrzeni publicznej",
- Multiplikowany moduł z tektury falistej umożliwiający budowanie przestrzennych obiektów,
- Gra edukacyjna – nauka alfabetu Braille-a - dla Centrum Nauki Kopernik,
- Wielofunkcyjny pojazd rekreacyjny- nagrodzony projekt koncepcyjny,
- Urządzenie do rehabilitacji odcinka szyjnego kręgosłupa – projekt koncepcyjny realizowany we współpracy z Politechniką Łódzką,
- Projekt modułowej ścianki wystawienniczej z tektury gładkiej – na potrzeby aranżacji stoiska wystawienniczego,
- Modułowy system wystawienniczy z płyty OSB,
- Projekty szaty graficznej dla wózków dziecięcych,
- W siodle – projekt elementów powtarzalnych z tektury falistej, realizujących funkcje rekreacyjne dla zróżnicowanych grup wiekowych. - nagroda Grand Prix w konkursie Mazda Design w 2016 r.

Zaprojektowany w ramach dyplomu, zrealizowany w tekturze, system wystawienniczy, interesujący pod względem funkcji i formy, stał się stałym elementem ekspozycji wystaw organizowanych na Wydziale Wzornictwa i Architektury Wnętrz łódzkiej Akademii a autorka aktywną realizatorką wydziałowych wystaw. Projekt zapoczątkował długą i zapewne fascynującą dla autorki przygodę z tekturą, której właściwości kreacyjne świadomie i twórczo wykorzystuje i która wpisuje się w akcentowane w autoreferacie zainteresowania projektowaniem zrównoważonym.

Prezentowany projekt „W siodle” to interesująca, syntetyczna interpretacja tekturowa konia na biegunach. Charakteryzuje go innowacyjność, powściągliwość formalna, spójność konstrukcji, i technologii. Projekt zdobył Gran Prix w konkursie Mazda Design w 2016 r.

(w kategorii Slow design). Było to zadanie badawcze wsparte środkami z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Uwaga zwraca także projekt wielofunkcyjnego pojazdu rekreacyjnego. To inny materiał, inne założenia i możliwości technologiczne, interesujące nowatorskie rozwiązanie, czytelna podporządkowana funkcji forma i także nagroda oraz patent.

Portfolio zawiera także projekty z obszaru projektowania socjalnego: gra edukacyjna wspomagająca naukę alfabetu Braille'a zrealizowana z Aleksandra Gajzder a także projekt urządzenia do rehabilitacji odcinka szyjnego kręgosłupa, realizowany przy współpracy z Politechniką Łódzką.

Skuteczność w projektach doktorantki to umiejętność godzenia funkcji technologii i estetyki, generowania trafnych innowacyjnych rozwiązań.

Drugą dziedziną, w którą doktorantka zaangażuje się to wystawiennictwo. Portfolio zawiera przykłady ośmiu wystaw realizowanych w przestrzeniach ASP w Łodzi. Jest to zapewne pokłosie sukcesu elementów dyplomu. W portfolio znajduje się jest cykl ekspozycji prezentujących dokonania wydziałów projektowych z innych uczelni „Między nami uczelniami” oraz ekspozycje dokonań studentów rodzimego wydziału.

Ekspozycjom towarzyszyły plakaty i zaproszenia promujące wystawy, m.in. "Między nami uczelniami" Projekty prezentują spójny, rozpoznawalny pomysł/graficzny, pomimo różnorodnej tematyki. Prace charakteryzują się umiarem i kulturą projektową charakterystyczną dla projektantki. Plakaty dotyczące wystaw katedry wzornictwa należy rozpatrywać raczej w kategoriach czytelnych komunikatów wizualnych. Podobna lapidarna narracja, oszczędność środków, synteza, ma odbicie w prezentowanych w portfolio kilku logotypach.

Dydaktyka.

Pani mgr Beata Nikolajczyk-Miniak od 2012 roku jest zatrudniona w Katedrze Wzornictwa. Swoje doświadczenie dydaktyczne, jak wspomniałem wyżej, zdobywała od roku 2013 w Pracowni Projektowania Systemów Wzorniczych u dr hab. Mariusza Włodarczyka (na 1 stopniu studiów licencyjnych), Pracowni Podstaw Projektowania dr. Rafała Dobruchowskiego (2 rok studiów licencyjnych) oraz Pracowni Podstaw Projektowania pod opieką merytoryczną prof. Małgorzaty Wyszogrodzkiej-Trzcinki (1 rok studiów licencyjnych). Obecnie w Pracowni Projektowania Systemów Wzorniczych prowadzonej przez dr hab. Mariusza Włodarczyka na 1 roku studiów magisterskich. Posiada więc spore doświadczenia dydaktyczne.

Jak pisze w autoreferacie, jej aktywność dydaktyczna to m.in. „prowadzenie warsztatów dla studentów, realizacja krótkich ćwiczeń pobudzających kreatywność studentów opartych na metodzie design thinking”. Uczestniczy we wszystkich zadaniach prowadzonych

w pracowni, samodzielnie prowadzi część korekt. Ćwiczenia i warsztaty poszerzające i rozwijające tematykę zadań projektowych są stałym wstępnym elementem dydaktyki w pracowni. Zamieszczone w portfolio prace studenckie dotyczą studiów licencjackich i magisterskich, prezentują dosyć szeroki zakres tematyczny. Często zadania realizowane są we współpracy z przemysłem: elementy wyposażenia przestrzeni publicznej – wiaty przystankowe, meble tapicerowane, ramy rowerowe. Starsze projekty, realizacje na studiach licencjackich dotyczyły głównie wykorzystania tektury.

Pani Beata jest autorką sześciu recenzji prac dyplomowych a także komisarzem dwóch konkursów organizowanych wraz z współpracującymi firmami. Dwukrotnie pełniła obowiązki sekretarza wydziałowego komisji d/s naboru na studia I i II stopnia. (2013-14 i 2014-15). Sześciokrotnie była kuratorem wystaw organizowanych przez macierzysty Wydział, a także współpracowała przy realizacjach zewnętrznych współorganizowanych przez Uczelnię.

Za swoją działalność dwukrotnie w roku 2013 i 2015 była wyróżniona nagrodami rektorskimi.

Ocena Pracy doktorskiej p.t. „Studium projektowe spersonalizowanego dozownika pokarmu dla niemowląt”

Praca liczy 127 stron. Zawiera wstęp, cztery merytoryczne rozdziały wraz z podrozdziałami a także dokumentację badań i analiz przeprowadzonych przez doktorantkę. Opracowanie uzupełnia załączony spis bogatej, dobrze merytorycznie dobranej literatury polsko i angielskojęzycznej w tym: 38 pozycji książkowych, 8 artykułów w czasopiśmie, 45 źródeł internetowych, oraz dwa materiały audiowizualne, jest także potwierdzenie wniosku o udzielenie patentu na opracowany podajnik do płynów dla niemowląt. Istotnym poszerzeniem opracowania jest duża ilość merytorycznie dobranych do treści ilustracji, fotografii, rysunków, zestawień i diagramów opracowanych przez autorkę. Całość jest przejrzysta, spójna merytorycznie, zagadnienia ułożone logicznie i dobrze opracowana edytorsko.

„Celem pracy jest zaprojektowanie typoszeregu dozowników służących do podawania jedzenia niemowlętom, dedykowanych matkom zmagającym się z przestawianiem dziecka z karmienia naturalnego na karmienie butelkowe”- pisze autorka we wstępie III rozdziału - Założenia i cel pracy badawczej.

Temat okazuje się interesujący i ważny i wielowątkowy. Już sam wybór literatury uświadamia złożoność podjętej przez doktorantkę problematyki a także ogrom i zakres wykonanej przez nią pracy.

W kolejnych podrozdziałach doktorantka odnosi się do poszczególnych zagadnień, poczynając od „Krótkiej historii karmienia piersią”, który zawiera chronologiczny wybór opisanych lub zilustrowanych istotnych faktów i materiałów z odległej nawet przeszłości, w tym funkcjonujących wielu mitów, przesądów i stereotypów związanych z naturalnym karmieniem.

Opisuje podjęte już w XIX wieku próby tworzenia sztucznych pokarmów, kontynuowane badania i opracowywane receptury pokarmów i stosowane sprzęty- smoczki i butelki. Prezentuje przykłady wiodących produktów dozowników, najnowsze osiągnięcia związane ze stosowaniem innowacyjnych materiałów i technologii. Rozdział ten obok warstwy poznawczej unaczynia potrzebę prac nad tym złożonym procesem jakim jest wykarmienie niemowlęcia.

W ostatnim rozdziale został opisany proces projektowania nowego podajnika. Już sam wybór literatury uświadamia złożoność i wielowątkowość podjętej przez doktorantkę problematyki i zakres wykonanej przez nią pracy.

Bardzo istotnym wątkiem opracowania jest opis relacji : Matka-karmicielka a dziecko-„mały egoista”- (jak określiła niemowlę doktorantka), którego potrzeby są nadrzędne, wymuszają konieczność stałej gotowości do podawania pokarmu. Wiąże się to często z potrzebą karmienia w miejscach publicznych, co nierzadko budzi dyskusje i kontrowersje.

Doktorantka podkreśla niezwykle istotny, psychologiczny efekt karmienia piersią - emocjonalny związek niemowlęcia z matką: zapach matki, bicie jej serca, jej ciepło). Zwraca uwagę na ważny moment w tych relacjach - zmianę sposobu karmienia z naturalnego na sztuczne, z dozownika. Właśnie ten problem stał się genezą podjęcia przez autorkę tematu, w którym najogólniej mówiąc, chodzi o zmniejszenie stresu dziecka poprzez zastosowanie w miarę przyjaznego dozownika wzorowanego na formie piersi.

Doktorantka przyjęła logiczną i wielowątkową i jak się okazało, skuteczną metodologię badań kształtów piersi, która na etapie wstępnym wydawała się kluczowa i których rezultatem miała być odpowiedź na pytanie jaką formę powinien przybrać pojemnik wzorowany na kobiecej piersi. Jaki powinien być jego najistotniejszy element – smoczek odzwierciedlający naturalny kształt piersi i sutka, wszak piersi różnych kobiet są mocno zróżnicowane zarówno pod względem kształtu jak i wielkości.

Obok studiowania literatury przedmiotowej elementami badań były: wywiady, ankiety konsultacje ze środowiskiem medycznym, własne doświadczenia oraz badania empiryczne. W badaniach doktorantka zastosowała metodę porównawczą.

Pomiary rozmiarów, kształtów geometrycznych piersi zostały przeprowadzane na grupie 100 kobiet z których trzydzieści zdecydowało się na dokumentację piersi za pomocą skanera. Ten trudny i czasochłonny etap pracy został przeprowadzony niezwykle rzetelnie. Była to praca badawcza sfinansowana ze środków MNiSW.

Zoptymalizowane wyniki posłużyły do prac nad formą pojemnika- dozownika. Bardzo ważne, dające wiele informacji, co podkreśla doktorantka, były wywiady i rozmowy z matkami. Tego typu pogłębione wywiady pozwalają pozyskać cenne informacje inne od uzyskanych, w nawet rozbudowanych ale uśredniających wyniki, ankietach. Kolejnym etapem były prace modelowe. Autorka przeanalizowała opisała cztery koncepcje, z których wybrana ostateczna wersja nazwana „New Eve” uwzględniła wszystkie założenia.

Autorka drobiazgowo analizowała każdy element projektowanego dozownika: kształt, fakturę powierzchni, miękkości poszczególnych fragmentów, kolor, sposób dozowania mleka, użytkowania – karmienia, utrzymania w czystości, transportowania, składania. Najistotniejszą jednak cechą rozwiązania jest jego dostosowanie do potrzeb niemowlęcia: kształt i wielkość zbliżona do wielkości piersi, forma smoczka –sutka, miękkość powierzchni styku z twarzą dziecka, faktura zbliżona do faktury skóry piersi oraz ciepło pojemnika napełnionego płynem. Skrupulatnie przeanalizowane i wybrane materiały najbardziej odpowiadają założeniom oraz zaproponowane technologie wytwarzania dowodzą że projekt i wydaje się być gotowy do wdrożenia. Został zgłoszony jako wynalazek do urzędu patentowego.

Godny podkreślenia jest wzorcowo przeprowadzony przez doktorantkę cały proces badawczo-projektowy i uzyskany rezultat - produkt spełnił wszystkie założone przez doktorantkę oczekiwania. Załączona pozytywna opinia lekarza, podkreślająca atuty zaproponowanego rozwiązania powyższą tezę potwierdzają.

KONKLUZJA

Pani Beata Nikolajczyk-Miniak posiada znaczący dorobek twórczy-projektowy. Jest kreatywną, sprawną projektantką, dydaktykiem o sporym doświadczeniu i zacięciu naukowym.

Znakomita dysertacja oraz przeprowadzony proces badawczo-projektowy zakończony innowacyjnym produktem – dozownikiem płynów dla niemowląt dowodzi jej pełnego przygotowania do samodzielnej pracy dydaktycznej i naukowej.

Przedstawiona do oceny praca doktorska zatytułowana „Studium projektowe spersonalizowanego dozownika pokarmu dla niemowląt” jest oryginalnym, autorskim opracowaniem. Spełnia wymogi art. 13 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Z pełnym przekonaniem składam Wysokiej Radzie Wydziału wnioszek o dopuszczenie pracy do publicznej obrony.

Jestem głęboko przekonany że Pani Beata Nikolajczyk-Miniak w pełni zasługuje na nadanie jej stopnia doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk projektowych.

Wrocław 26.03.2019

Jan Kukula